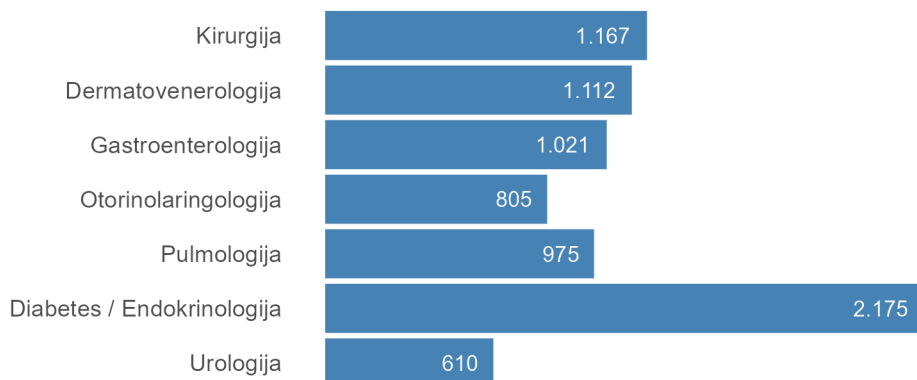

PREMS - Moja izkušnja, naše zdravstvo

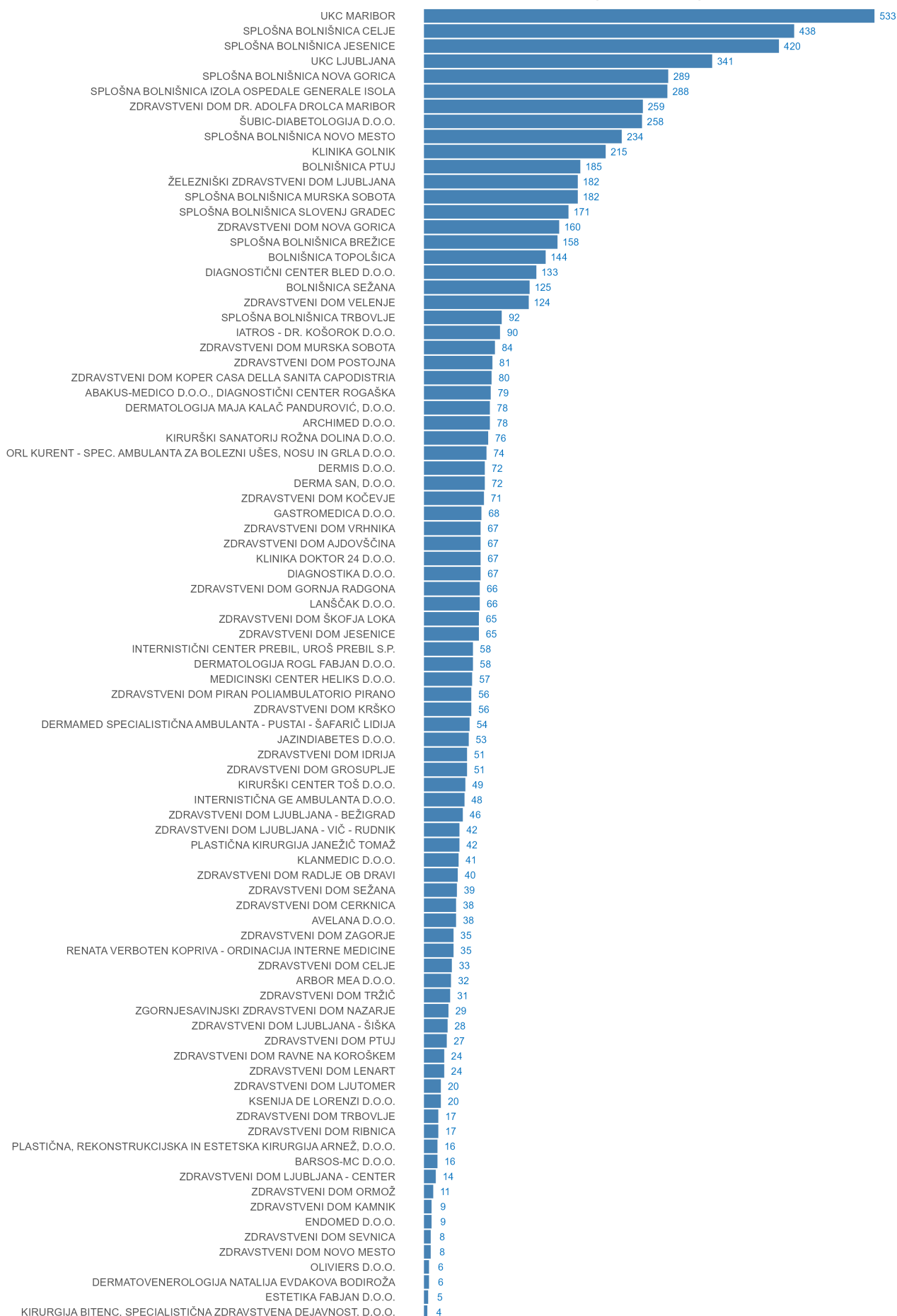
Rezultati nacionalne raziskave o izkušnjah pacientov v zunajbolnišnični specialistični zdravstveni dejavnosti

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) je v obdobju od 18. septembra do 31. oktobra 2023 izvajal 5. val nacionalne raziskave o izkušnjah pacientov z obravnavo v specialističnih ambulantah, ki delujejo v okviru javnega zdravstvenega sistema. Potekala je v zdravstvenih domovih, splošnih bolnišnicah, obeh univerzitetnih kliničnih centrih ter pri zdravnikih s koncesijo, pri čemer so bile vključene zdravstvene dejavnosti (1) kirurgija, (2) dermatovenerologija, (3) gastroenterologija, (4) otorinolaringologija, (5) diabetologija, endokrinologija in presnovne bolezni, (6) pulmologija ter (7) urologija. V raziskavi so sodelovali pacienti, ki so v tistem obdobju imeli pregled pri zdravniku specialistu in so po obravnavi prejeli vabilo za sodelovanje v raziskavi. Pacienti so lahko izpolnili vprašalnik na papirju ali preko spletne ankete. Vprašalnik je veljavno izpolnilo **7.865** pacientov, od tega v zdravstveni dejavnosti kirurgije 1.167 (14,8%), dermatovenerologije 1.112 (14,1%), gastroenterologije 1.021 (13,0%), otorinolaringologije 805 (10,2%), pulmologije 975 (12,4%), v dejavnosti diabetologije, endokrinologije in presnovnih bolezni 2.175 (27,7%) ter urologije 610 (7,8%) pacientov. Število izpolnjenih anket po posamezni zdravstveni dejavnosti in ustanovah prikazujeta Sliki 1-2.

Slika 1: Število veljavno izpolnjenih anket po zdravstveni dejavnosti

Slika 2: Število veljavno izpolnjenih anket po ustanovi

Med pacienti, ki so sodelovali v raziskavi, je 51,9% žensk in 48,1% moških. Najštevilčnejši starostni skupini predstavljajo osebe, v starosti od 65 do 74 let (32,4% vseh anketirancev) in v starosti od 55 do 64 let (21,6%). Več kot 60% sodelujočih pacientov ima dokončano srednjo šolo ali več. 48,7% anketirancev svoje lastno zdravje ocenjuje kot zelo dobro ali dobro, 8,3% pa ga ocenjuje kot slabo ali zelo slabo. Anketiranih pacientov s prisotno kronično boleznijo je 59,2%. Med anketiranimi pacienti jih je 64,2% specialistično ambulantno nazadnje obiskalo zaradi kontrolnega pregleda, za 27,7% anketirancev je obisk pomenil prvi pregled, 7,8% pacientov je poročalo, da so ambulantno obiskali zaradi diagnostike (npr. RTG, CT, MRI, gastroskopija) in 6,2% zaradi nečesa drugega. Primer vprašalnika, ki so ga pacienti prejeli po obravnavi, je dostopen na spletni strani [Moja izkušnja, naše zdravstvo](#), na kateri se nahajajo tudi podrobnejše informacije o raziskavi. V nadaljevanju je prikazan izvleček rezultatov.

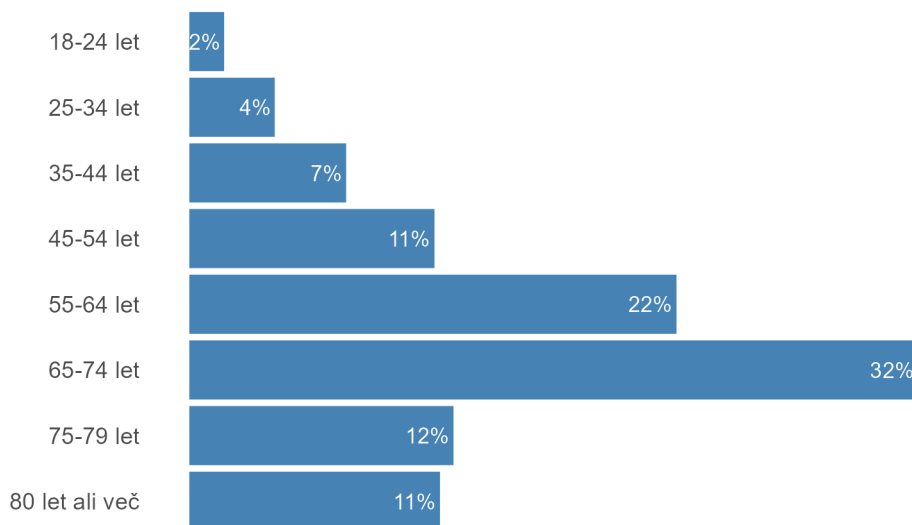
Spol

Spol pacientov, ki so sodelovali v raziskavi

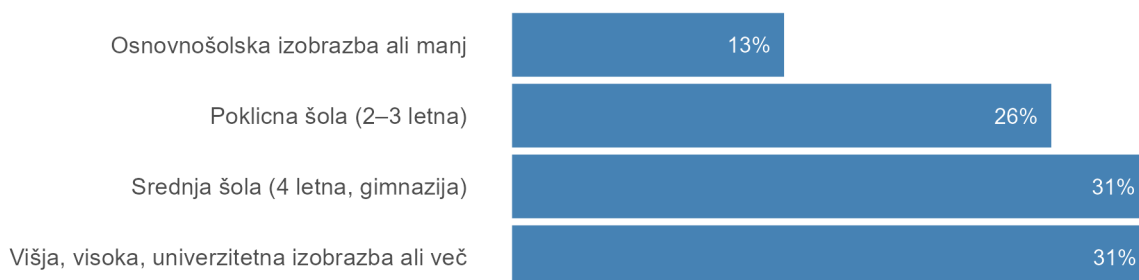
Starost

Starost pacientov, ki so sodelovali v raziskavi

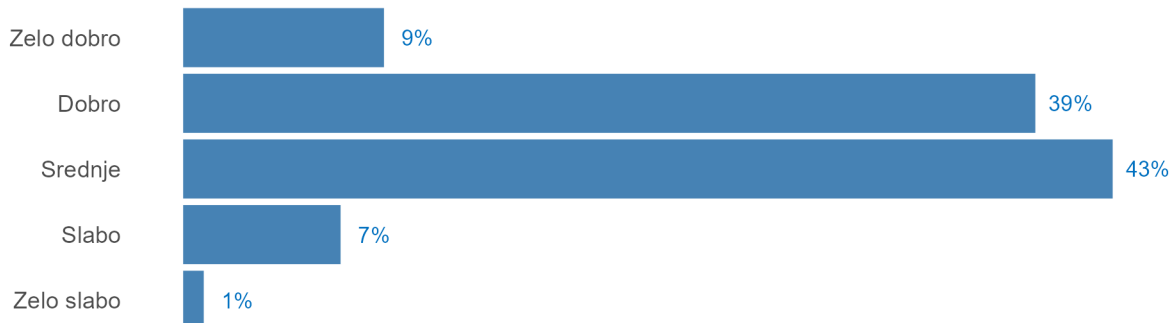
Izobrazba

Izobrazba pacientov, ki so sodelovali v raziskavi

Samoocena zdravja

Ocena lastnega zdravja pacientov, ki so sodelovali v raziskavi

Kronična bolezen

Prisotnost kronične bolezni pacientov, ki so sodelovali v raziskavi

Vrsta obiska

Vrsta obiska ambulate (možnih je več odgovorov)

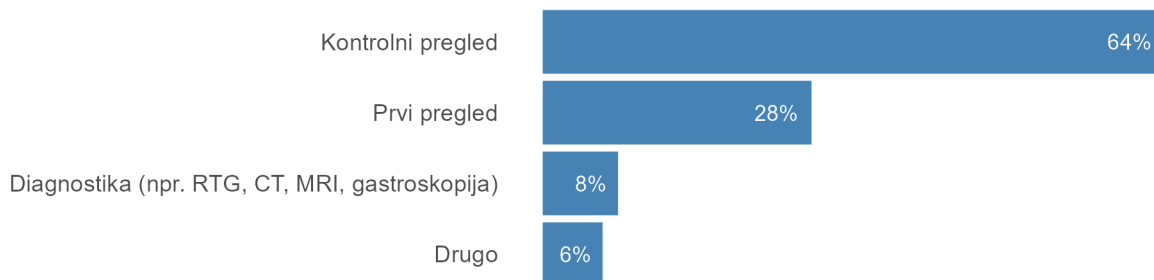
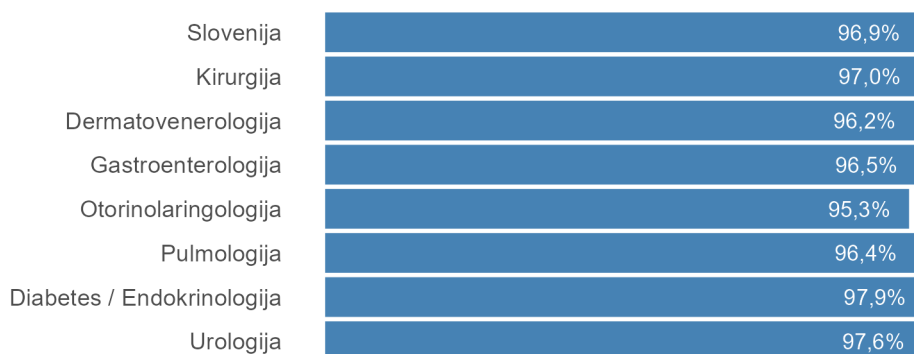

Tabela 1: 23 kazalnikov ankete PREMS v specialističnih ambulantah (več o definicijah kazalnikov v prilogi A)

Št.	Opis kazalnika	Rezultat	n
K1	Nisem imel težav pri naročanju na obisk v ambulanti po tem, ko sem prejel napotnico pri osebnem zdravniku	96,9	7.165
K2	Čakalna doba mi ni predstavljala problema	79,8	7.460
K3	Sprejemno osebje me je prijazno sprejelo	94,9	7.736
K4	Čakanje v čakalnici 30 minut ali manj	88,9	7.791
K5	Prostori so bili čisti, urejeni, dovolj svetli in zračni	95,3	7.808
K6	V ambulanti so mi zagotovili dovolj zasebnosti	91,6	7.676
K7	Zdravnik me je obravnaval vljudno in spoštljivo	95,8	7.823
K8	Zdravnik mi je pojasnil zadeve tako, da sem jih enostavno razumel	92,0	7.455
K9	Zdravniku sem lahko zastavil vprašanja ali izrazil pomisleke glede predlaganega zdravljenja	86,5	6.054
K10	Zdravnik me je vključil v odločitve glede zdravljenja v tolikšni meri, kot sem želel	86,5	6.039
K11	Zdravnik mi je vnaprej pojasnil, zakaj je ta poseg potreben	90,7	5.035
K12	Zdravnik mi je vnaprej pojasnil, kako bo poseg potekal	88,8	4.908
K13	Zdravnik mi je vnaprej pojasnil, kakšni so pričakovani rezultati	81,8	4.606
K14	Zdravnik mi je vnaprej pojasnil morebitna tveganja, posledice ali možne zaplete	79,3	4.522
K15	Zdravnik mi je namenil dovolj časa	88,2	7.769
K16	Od zdravnika sem prejel informacije o tem, kako jemati predpisano zdravilo v kombinaciji z drugimi zdravili, ki jih jemljem že od prej	92,4	3.837
K17	Od zdravnika sem prejel informacije o možnih neželenih učinkih predpisanih zdravil	75,0	3.614
K18	Medicinska sestra me je obravnavala vljudno in spoštljivo	96,2	7.650
K19	V zvezi z obravnavo sem imel možnost vprašati medicinsko sestro, kar sem želel	91,3	7.458
K20	Medicinska sestra mi je obrazložila zdravstveni postopek, preden ga je opravila	90,2	5.454
K21	Po obisku specialistične ambulante mi je bilo jasno, kako se bo nadaljevalo moje zdravljenje oz. obravnava	86,4	7.737
K22	Splošna ocena ambulante - delež ocen 9 ali 10	84,1	7.803
K23	Splošna ocena ambulante - povprečje na lestvici od 0 do 10	9,38	7.803

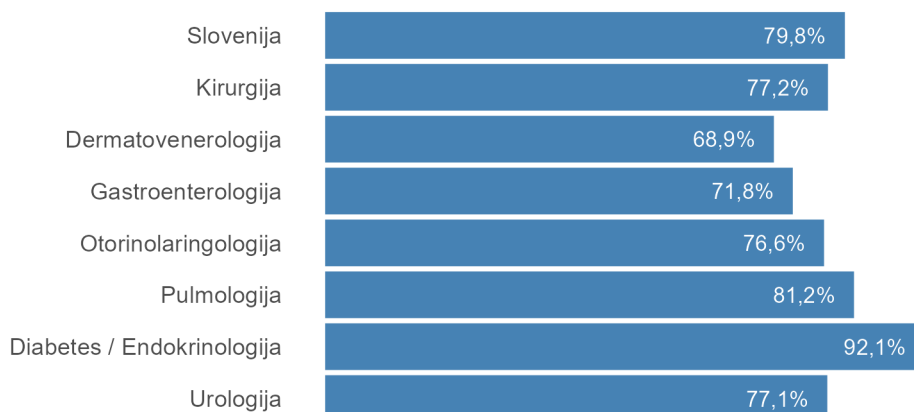
K1. Naročanje

Nisem imel težav pri naročanju na obisk v ambulanti po tem, ko sem prejel napotnico pri osebnem zdravniku

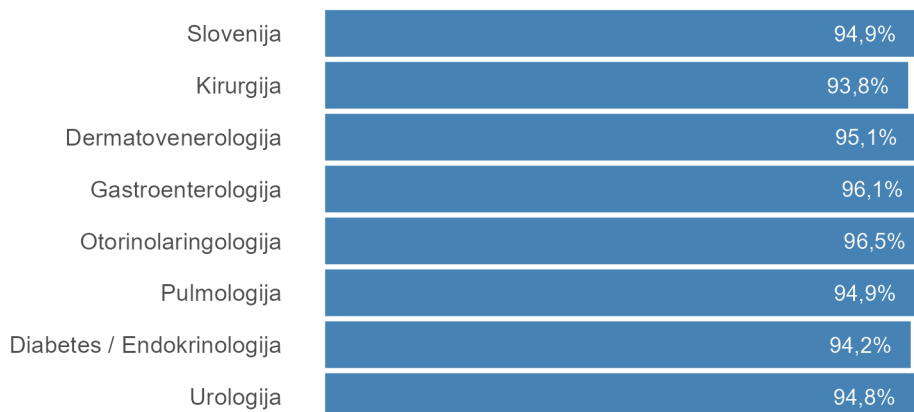
K2. Čakalna doba

Čakalna doba mi ni predstavljala problema

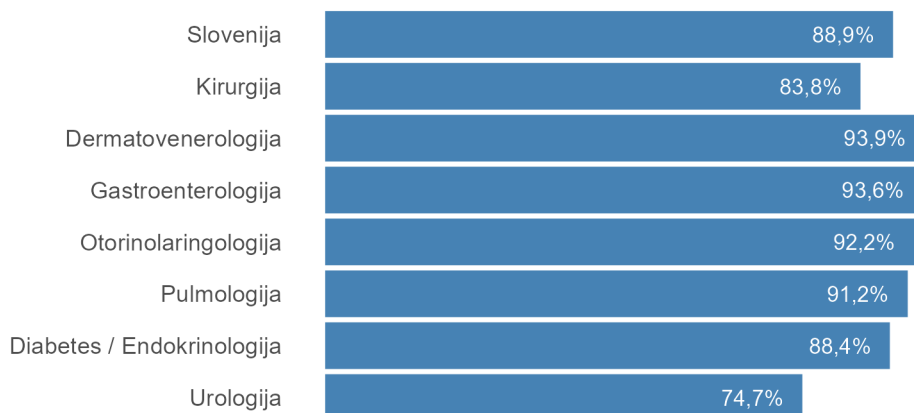
K3. Sprejem

Sprejemno osebje me je prijazno sprejelo

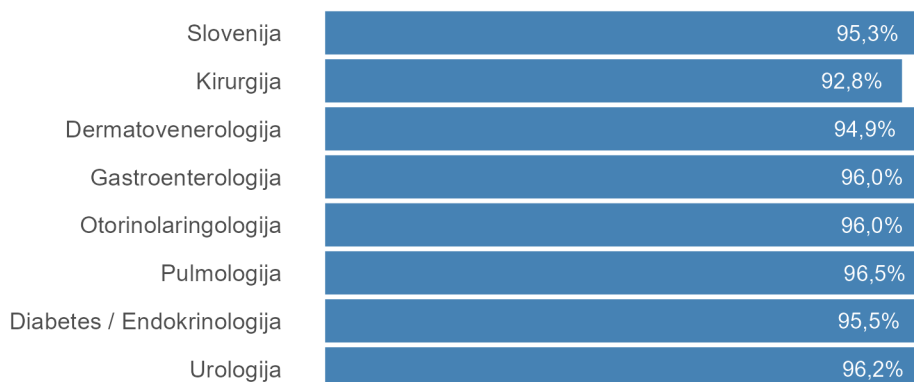
K4. Čakalni čas

Čakanje v čakalnici 30 minut ali manj

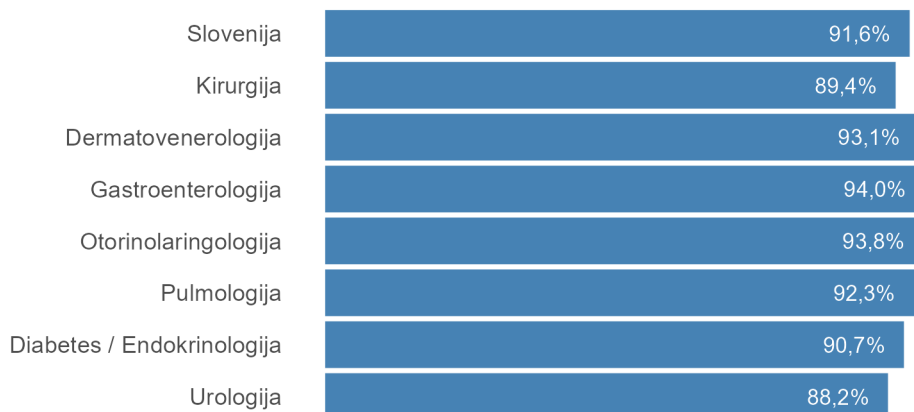
K5. Prostor

Prostori so bili čisti, urejeni, dovolj svetli in zračni

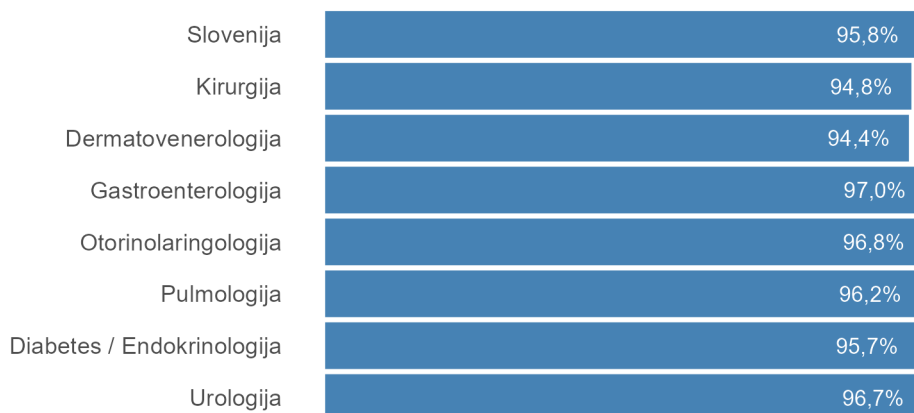
K6. Zasebnost

V ambulanti so mi zagotovili dovolj zasebnosti

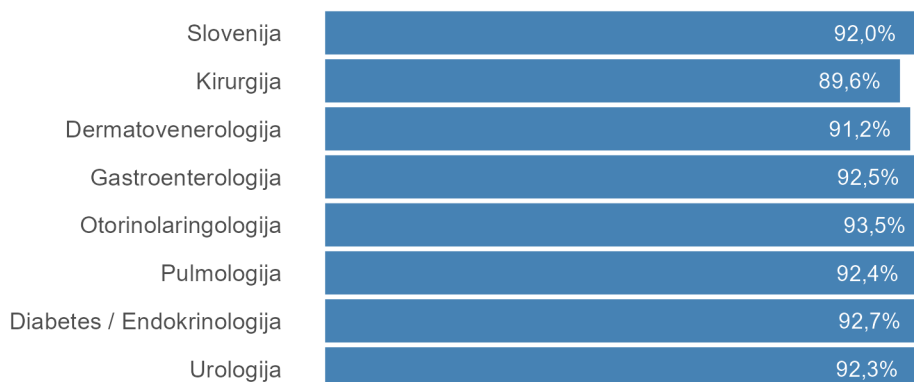
K7. Vljudnost in spoštljivost

Zdravnik me je obravnaval vljudno in spoštljivo

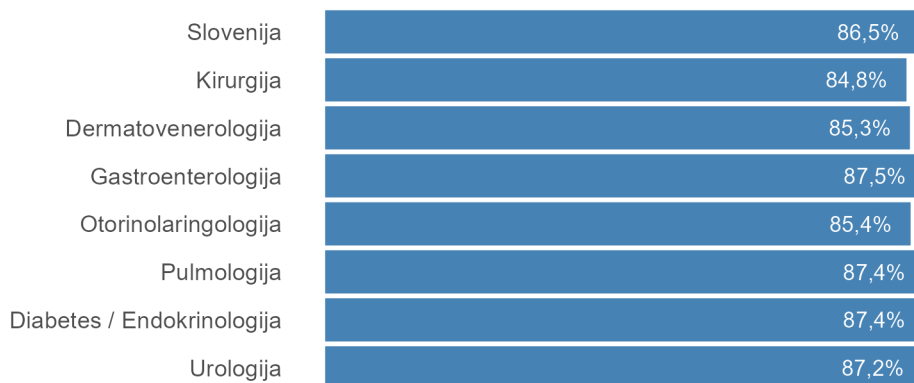
K8. Razumljivo pojasnjevanje

Zdravnik mi je pojasnil zadeve tako, da sem jih enostavno razumel

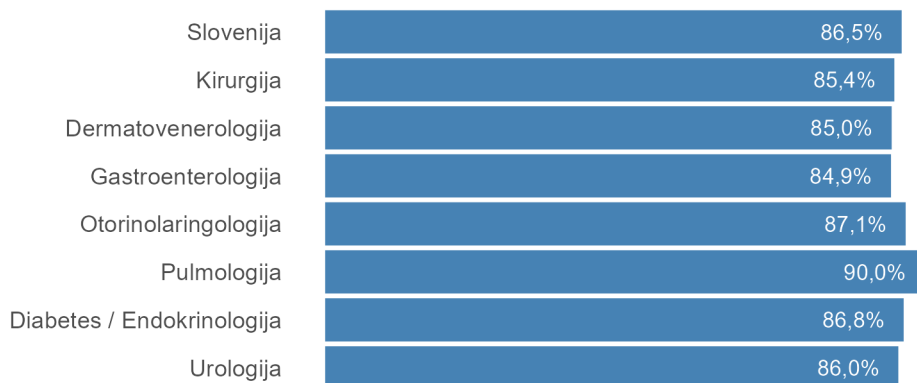
K9. Možnost zastavljanja vprašanj

Zdravniku sem lahko zastavil vprašanja ali izrazil pomisleke glede predlaganega zdravljenja

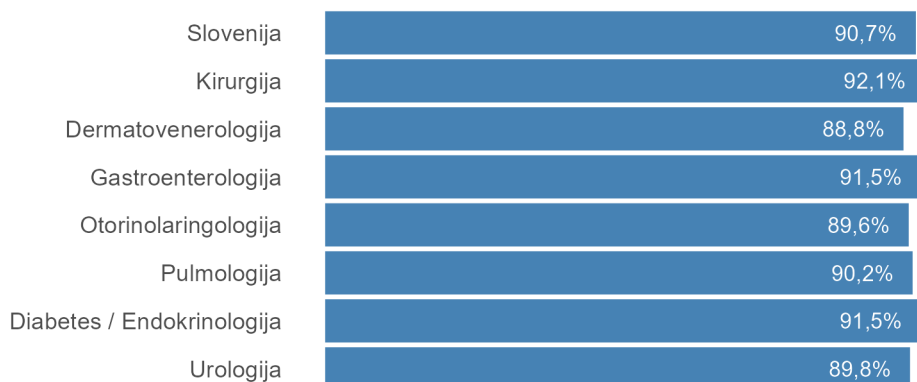
K10. Vključenost v odločitve

Zdravnik me je vključil v odločitve glede zdravljenja v tolikšni meri, kot sem želel

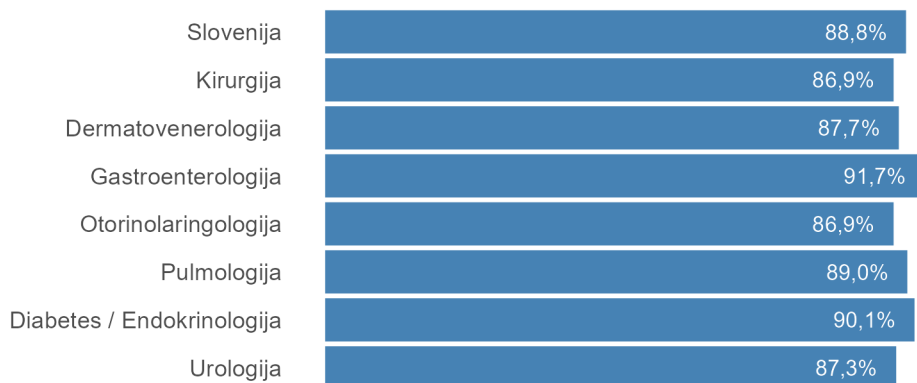
K11. Pojasnilo o posegu - razlogi

Zdravnik mi je vnaprej pojasnil, zakaj je ta poseg potreben

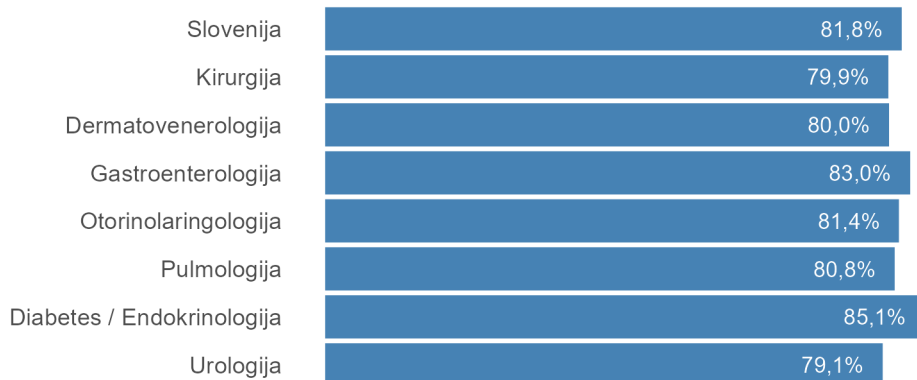
K12. Pojasnilo o posegu - potek

Zdravnik mi je vnaprej pojasnil, kako bo poseg potekal

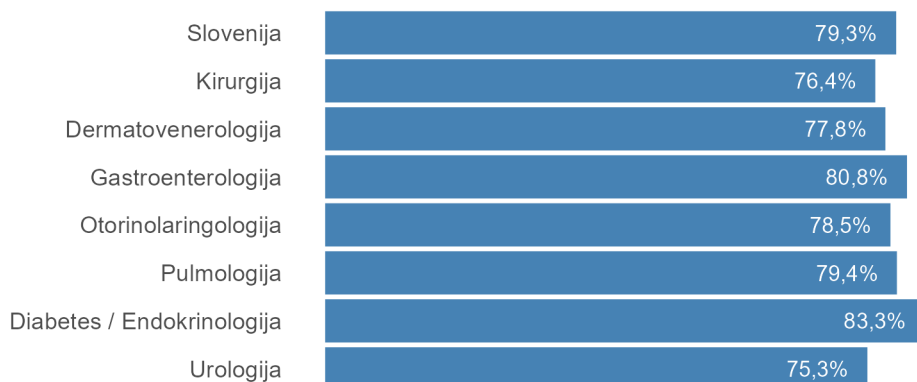
K13. Pojasnilo o posegu - rezultati

Zdravnik mi je vnaprej pojasnil, kakšni so pričakovani rezultati

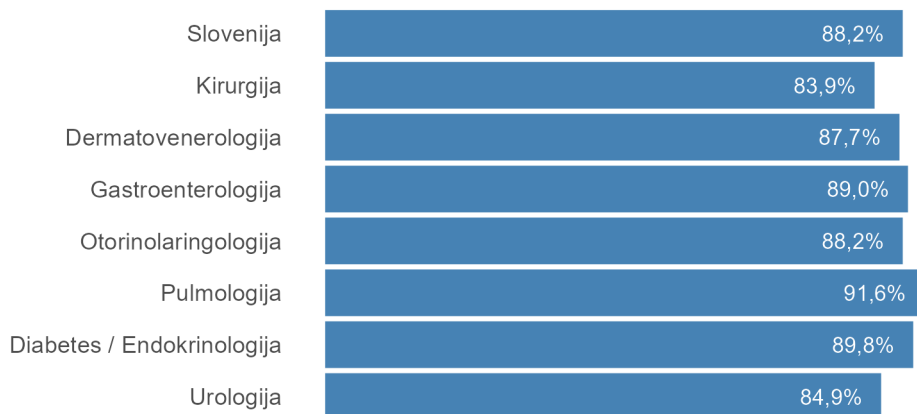
K14. Pojasnilo o posegu - tveganja

Zdravnik mi je vnaprej pojasnil morebitna tveganja, posledice ali možne zaplete

K15. Namenjen čas

Zdravnik mi je namenil dovolj časa

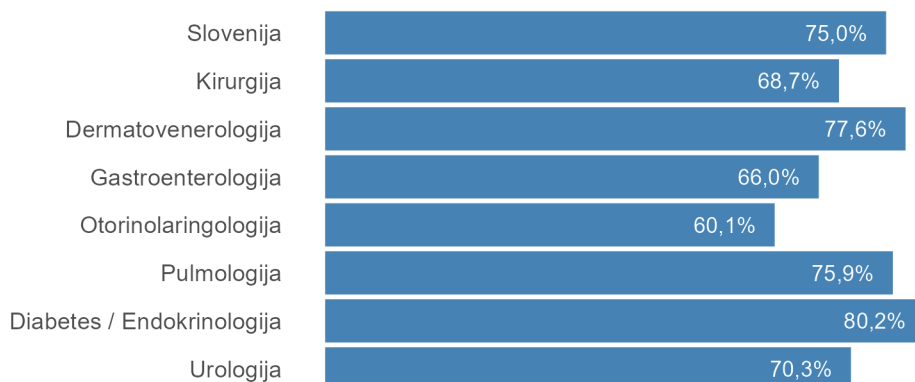
K16. Informacije o jemanju zdravil

Od zdravnika sem prejel informacije o tem, kako jemati predpisano zdravilo v kombinaciji z drugimi zdravili, ki jih jemljem že od prej

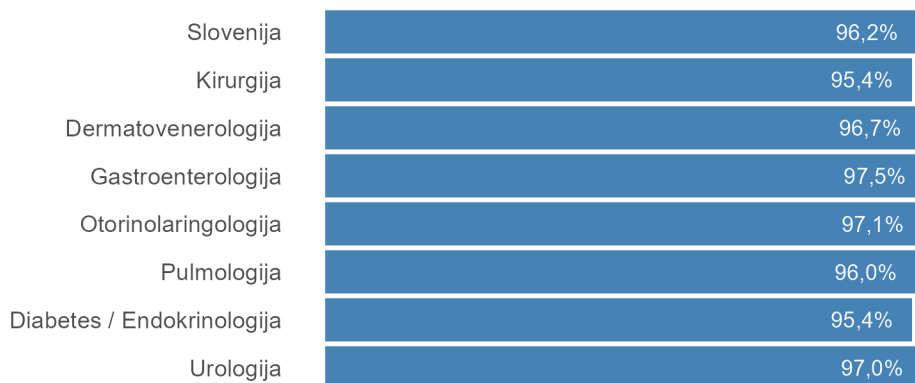
K17. Informacije o neželenih učinkih zdravil

Od zdravnika sem prejel informacije o možnih neželenih učinkih predpisanih zdravil

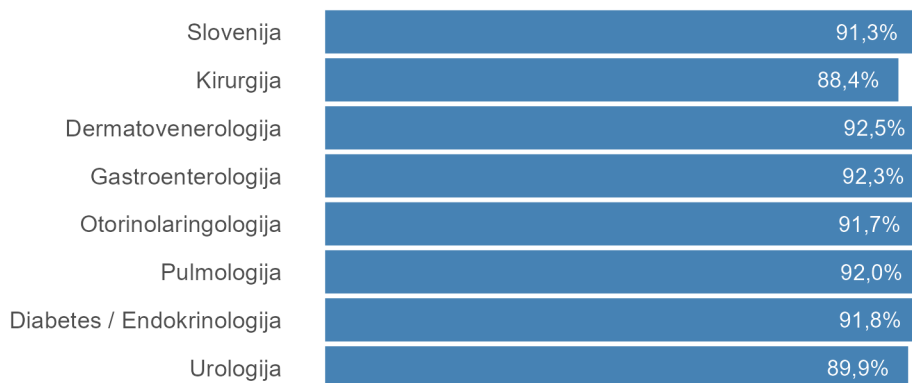
K18. Vljudnost med. sestre

Medicinska sestra me je obravnavala vljudno in spoštljivo

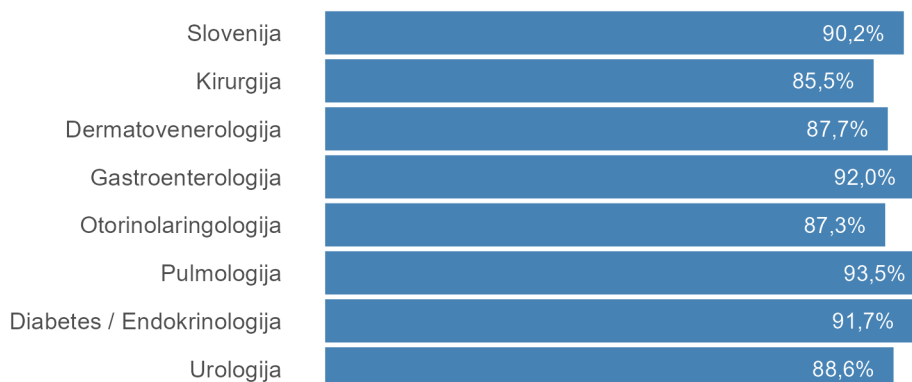
K19. Možnost spraševanja med. sestre

V zvezi z obravnavo sem imel možnost vprašati medicinsko sestro, kar sem želel

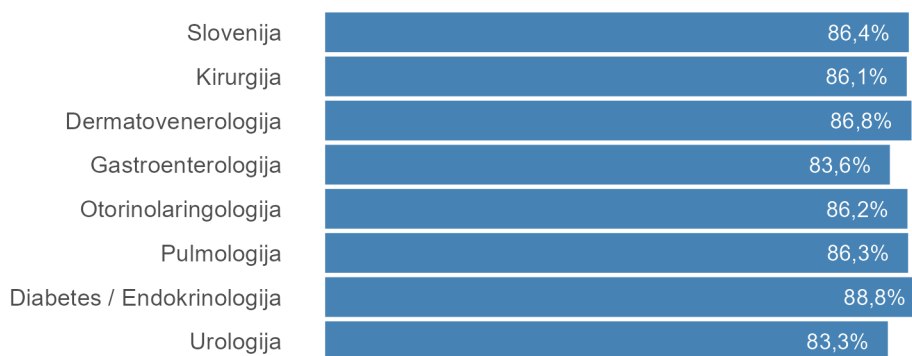
K20. Obrazložitev postopka med. sestre

Medicinska sestra mi je obrazložila zdravstveni postopek, preden ga je opravila

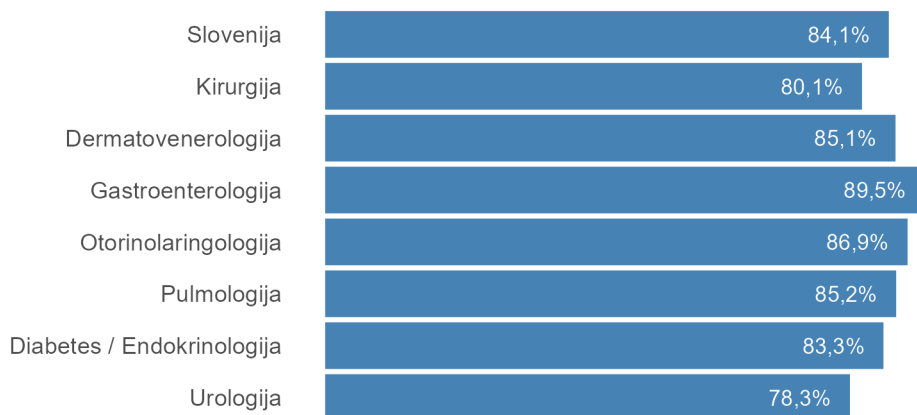
K21. Nadaljevanje zdravljenja

Po obisku specialistične ambulante mi je bilo jasno, kako se bo nadaljevalo moje zdravljenje oz. obravnava

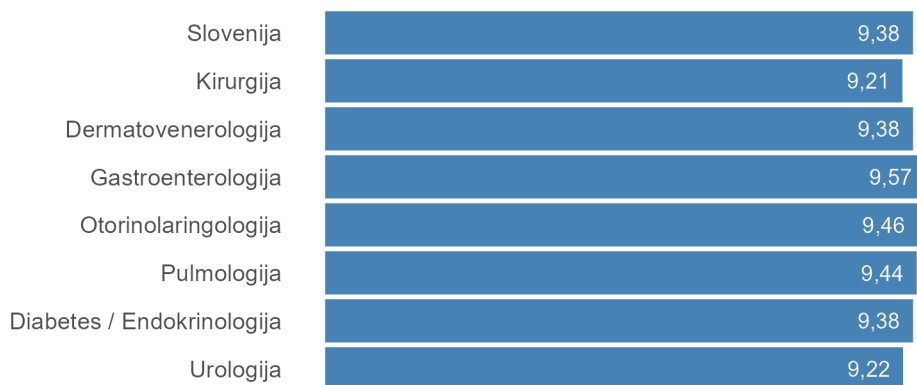
K22. Splošna ocena ambulante (1)

Splošna ocena ambulante - delež ocen 9 ali 10

K23. Splošna ocena ambulante (2)

Splošna ocena ambulante - povprečje na lestvici od 0 do 10

Priloga A: Definicija kazalnikov raziskave PREMS o izkušnjah pacientov v bolnišnici

	Definicija kazalnika	Enota
K1	Delež pacientov z odgovorom "Ne" na vprašanje Ali ste imeli težave pri naročanju na obisk v specialistični ambulanti po tem, ko ste prejeli napotnico pri osebnem zdravniku?	odstotek
K2	Delež pacientov z odgovorom "Noben problem" na vprašanje Ali vam je čakalna doba (tj. čas od datuma naročanja do datuma obiska v specialistični ambulanti) predstavljala problem?	odstotek
K3	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vas je sprejemno osebje prijazno sprejelo?	odstotek
K4	Delež pacientov z odgovorom "Manj kot 15 minut" ali "Med 15 in 30 minut" na vprašanje Koliko časa ste čakali od ure, ob kateri ste bili naročeni, do začetka obravnave?	odstotek
K5	Delež pacientov z odgovorom "Da" na vprašanje Ali so bili prostori pri zdravstvenem izvajalcu čisti, urejeni, dovolj svetli in zračni (npr. čakalnica, ambulanta, sanitarije)?	odstotek
K6	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali so vam v ambulanti zagotovili dovolj zasebnosti?	odstotek
K7	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vas je zdravnik obravnaval vljudno in spoštljivo?	odstotek
K8	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vam je zdravnik pojasnil zadeve tako, da ste jih enostavno razumeli?	odstotek
K9	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali ste zdravniku lahko zastavili vprašanja ali izrazili pomisleke glede predlaganega zdravljenja?	odstotek
K10	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vas je zdravnik vključil v odločitve glede vašega zdravljenja v tolikšni meri, kot ste želeli?	odstotek
K11	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vam je v zvezi z zdravljenjem / preiskavo / zdravstvenim posegom zdravnik vnaprej pojasnil, zakaj je ta poseg potreben?	odstotek
K12	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vam je v zvezi z zdravljenjem / preiskavo / zdravstvenim posegom zdravnik vnaprej pojasnil, kako bo potekal?	odstotek
K13	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vam je v zvezi z zdravljenjem / preiskavo / zdravstvenim posegom zdravnik vnaprej pojasnil, kakšni so pričakovani rezultati?	odstotek
K14	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vam je v zvezi z zdravljenjem / preiskavo / zdravstvenim posegom zdravnik vnaprej pojasnil morebitna tveganja, posledice ali možne zaplete?	odstotek
K15	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vam je zdravnik ob vašem zadnjem obisku namenil dovolj časa?	odstotek
K16	Delež pacientov z odgovorom "Da" na vprašanje Ali ste od zdravnika prejeli informacije o tem, kako jemati predpisano zdravilo v kombinaciji z drugimi zdravili, ki jih jemljete že od prej?	odstotek
K17	Delež pacientov z odgovorom "Da" na vprašanje Ali ste od zdravnika prejeli informacije o možnih neželenih učinkih predpisanih zdravil?	odstotek
K18	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vas je medicinska sestra obravnavala vljudno in spoštljivo?	odstotek
K19	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali ste v zvezi z vašo obravnavo imeli možnost vprašati medicinsko sestro, kar ste želeli?	odstotek
K20	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vam je medicinska sestra obrazložila zdravstveni postopek, preden ga je opravila?	odstotek
K21	Delež pacientov z odgovorom "Da, zagotovo" na vprašanje Ali vam je bilo po obisku specialistične ambulante jasno, kako se bo nadaljevalo vaše zdravljenje oziroma obravnavo?	odstotek
K22	Delež pacientov z odgovorom "9" ali "10" na vprašanje Kako bi na splošno ocenili vašo obravnavo v tej specialistični ambulanti?	odstotek
K23	Povprečna vrednost odgovorov pacientov na vprašanje Kako bi na splošno ocenili vašo obravnavo v tej specialistični ambulanti, na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni »zelo slaba obravnavo« in 10 »odlična obravnavo«.	povprečje

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem pacientom in zdravstvenim izvajalcem, ki ste sodelovali v raziskavi.

Nacionalni inštitut za javno zdravje
Junij 2024